

CROSSING BORDERS

Κινήματα και αγώνες της μετανάστευσης

«Ποια κρίση;» ήταν η αντίδραση ενός ακτιβιστή από το Μάλι, όταν πρόσφατα του ζητήθηκε να σχολιάσει το οικονομικό κραχ: «εμείς ζούμε σε διαρκή κρίση!». Και φυσικά έχει δίκιο, αν δούμε την κατάσταση που επικρατεί σε πολλές χώρες του παγκόσμιου Νότου. Ωστόσο, οι τελευταίοι 9 μήνες έπληξαν με έναν ιδιαίτερο τρόπο τις συνθήκες ζωής εκατομμυρίων μεταναστών, όχι μόνο στον ευρωπαϊκό χώρο. Η μετανάστευση και η εργασία σε περιόδους κρίσης είναι δύο έννοιες που ακολουθούμε σαν νήμα για να περιγράψουμε τις υλικές επιπτώσεις της ύφεσης σε διάφορους τομείς, αλλά και εμπειρίες αντίστασης ή άρνησης. Η κοινωνικο-πολιτική οργάνωση της μεταναστευτικής εργασίας παραμένει το κρίσιμο ζήτημα από τη δική μας πλευρά. Γι' αυτό, σκοπεύουμε ως δίκτυο Frassanito να οργανώσουμε μια σειρά από συνδεδεμένες συζητήσεις και εκδηλώσεις σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης προς τα τέλη του φθινοπώρου του 2009. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε περισσότερες ανταλλαγές και διεθνική επικοινωνία γύρω από πρακτικές αυτο-οργάνωσης και συνδικαλιστικές καμπάνιες στον τομέα της μεταναστευτικής εργασίας. Όποιος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στις εκδηλώσεις αυτές ή και στην προετοιμασία τους, μπορεί να επικοινωνήσει μαζί μας: frassanito@kein.org

Μπορείτε να συμβάλετε στη διάδοση αυτού του νέου ενημερωτικού δελτίου, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή.

Ιστοσελίδα: www.noborder.org/crossing_borders

Α! Εννοείς την κρίση;

Διεθνικό ενημερωτικό δελτίο, 7ο τεύχος, Ιούλιος 2009

Η Ευρώπη είναι αντιμέτωπη με την κρίση. Και δεν είναι μόνη της. Από τις Ηνωμένες Πολιτείες μέχρι την Αφρική και την Ασία (σελ. 6), η κρίση είναι γεγονός. Οι άμεσες συνέπειες είναι ορατές σε όλους: μείωση της παραγωγής, απολύσεις, ανεργία. Εκατομμύρια άνδρες και γυναίκες σε όλο τον κόσμο πληρώνουν το τίμημα για την κρίση και είναι κυριευμένες από φόβο. Κοιτώντας πιο προσεκτικά τα άμεσα αποτελέσματα και αγνώνοντας τις υποσχέσεις περί οικονομικής ανάκαμψης, αξίζει τον κόπο να εξετάσουμε την κρίση επισημαίνοντας τις μακροπρόθεσμες συνέπειές της, οι οποίες θα επιταχύνουν και θα σταθεροποιήσουν το γενικό μετασχηματισμό των εργασιακών σχέσεων που συνεχίζεται εδώ και καιρό.

Τα τελευταία χρόνια, θεωρήσαμε τη μεταναστευτική εργασία ως υπόδειγμα των διαδικασιών επισφάλισης της σύγχρονης εργασίας (βλ. CB no 3). Σήμερα πρέπει να αναρωτηθούμε ποιο ρόλο παίζει σε συνθήκες κρίσης, ποιες δυνατότητες μάς δίνει να «διαβάσουμε» τις κινήσεις της σημερινής εργασιακής δύναμης. Με στόχο την αποστράγγιση της αγοράς εργασίας, ο θεσμικός ρατσισμός, η ποινικοποίηση και ο στιγματισμός επιστρατεύονται παντού και παράγουν αυξανόμενες εντάσεις μεταξύ των διαφόρων μερίδων της εργασιακής δύναμης. Οι μετανάστες απειλούνται μονίμως με απέλαση. Η εικόνα τού «εργαζόμενου μιας χρήσης» ποτέ δεν ήταν τόσο πραγματική όσο είναι σήμερα. Οι μετανάστες είναι οι πρώτοι που απολύονται, και άρα διώχνονται από το χώρο εργασίας. Και αν η απόλυση σημαίνει απώλεια της άδειας παραμονής, τα κέντρα κράτησης εγγυώνται μια απέλαση στο εσωτερικό του ευρωπαϊκού εδάφους, πριν από την πραγματική απέλαση. Ωστόσο, ακριβώς στο διάστημα αυτό ανάμεσα στη δυνατότητα απέλασης και την πραγματική απομάκρυνση είναι που «παίζονται» οι πρακτικές ιεράρχησης και εκμετάλλευσης, από τη μία, και οι υποκειμενικές στρατηγικές των μεταναστών για να απαντήσουν στην κρίση, από την άλλη.

Η περίπτωση της γεωργικής εργασίας στην Αλμερία (σ. 3) δείχνει ξεκάθαρα ότι κάποτε προτιμάται η εργασία

των παράνομων μεταναστών, όπως και εκείνη των νεοφερμένων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής. Μια εργασιακή δύναμη υπάκουη, η οποία βρίσκεται κάτω από την απειλή της απέλασης, άρα σε ανταγωνισμό με όσους εργαζόμενους θέλουν να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και καλύτερες μισθολογικές συνθήκες, καθώς και μ' εκείνους (όχι μόνο μετανάστες) που διώχνονται από άλλους παραγωγικούς τομείς (όπως τις κατασκευές· βλ. σ. 4-5). Αυτοί στρέφονται προς εμπορικές γεωργικές εργασίες, πράγμα που παράγει νέες διαδικασίες εσωτερικής μετανάστευσης.

Μια νέα εμπειρία κινητικότητας της εργασίας φαίνεται λοιπόν να συνοδεύει την οικονομική κρίση. Πρώτον, οι μετανάστες εργαζόμενοι μετακινούνται από μια «κανονική» δουλειά σε μια «ακανόνιστη», για να έχουν ένα μισθό, έστω και χαμηλό. Δεύτερον, μετακινούνται στο εσωτερικό της χώρας διαμονής, όπως αυτοί που μεταναστεύουν από τα εργοστάσια της βόρειας Ιταλίας στο «πράσινο εργοστάσιο» των πεδιάδων του νότου. Τέλος, είτε νόμιμα είτε παράνομα, κινούνται μέσα και έξω από το χώρο Σένγκεν, περιπλέκοντας έτσι ακόμα περισσότερο την ήδη κατακεραματισμένη εικόνα και την εσωτερική διαστρωμάτωση της εργασίας σε διεθνική κλίμακα.

Στη διασταύρωση ανάμεσα σε καθεστώτα κάθε μέρα και πιο διαφοροποιημένα (από μετανάστες χωρίς χαρτί μέχρι πολίτες, περνώντας από τους κατόχους άδειας διαμονής μακράς διάρκειας ή βίζας πολίτη ενός από τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ) και την οικονομική κρίση, η εργασία ως τέτοια φαίνεται καταδικασμένη να γίνει άτυπη, ακολουθώντας το μοντέλο της μεταναστευτικής εργασίας. Αυτός ο άτυπος χαρακτήρας δεν αφορά μόνο την παρουσία ή την απουσία νομικής ρύθμισης της σχέσης εργασίας, δηλαδή την παρουσία ή απουσία σύμβασης εργασίας. Σημαίνει μάλλον την πλήρη συρρίκνωση της σχέσης απασχόλησης σε μια σχέση εξουσίας, συχνά εξατομικευμένη, σε μία μετωπική σύγκρουση ανάμεσα στις στρατηγικές εκμετάλλευσης, αφενός, και τις στρατηγικές που εφαρμόζουν οι μετανάστες για να ξεφύγουν από την εκμετάλλευση αφετέρου. Από αυτή την άποψη, και αν λάβουμε υπόψη τη σχεδόν πλήρη εξατομίκευση, η εργασία φροντίδας και η οικιακή εργασία των μεταναστριών (βλ. σελ. 4) είναι το πιο αντιπροσωπευτικό

παράδειγμα και των δύο αυτών χαρακτηριστικών της άτυπης και της μεταναστευτικής εργασίας. Αν κοιτάξουμε σε συνδυασμό αυτές τις διαδικασίες «κινητοποίησης» και «ατυποποίησης» της εργασίας σε αυτή την περίοδο κρίσης, η επίμονη ικανότητα των μετακινούμενων εργαζομένων να αναδεικνύουν τις συνολικές τάσεις της εργασίας ως τέτοιας φαίνεται πιο ξεκάθαρη από ποτέ. Ωστόσο, προκύπτει επίσης και διευρύνεται ένα κενό, ένα είδος αυξανόμενης απόστασης μεταξύ της μεταναστευτικής εργασίας και των μεταναστών εργαζομένων. Βρισκόμαστε μπροστά σε μια παράδοξη κατάσταση. Η εργασία ως τέτοια καθίσταται μετακινούμενη, αλλά στους μετανάστες εργαζόμενους δεν αναγνωρίζεται ο κεντρικός ρόλος που έχουν στη σύγχρονη εργασία. Η μετακινούμενη εργασία έχει πραγματικά γίνει η γενική κατάσταση της σύγχρονης εργασίας στο σύνολό της, για ό,τι αφορά την επισφάλεια, την εκμετάλλευση και τη μοναχικότητα, ενώ η σημασία των μεταναστών στον κόσμο της εργασίας αντιμετωπίζει διαρκώς άρνηση, με συνέπεια να εξαναγκάζονται σε μια κατάσταση πολιτικής περιθωριοποίησης που επιφυλάσσεται στα πιο υποβαθμισμένα στρώματα των εργαζομένων. Στην καλύτερη περίπτωση, θεωρούνται ως τμήμα ενός καθολικού και αδιαφοροποίητου υποκειμένου, μόνο στο βαθμό που απαρνιούνται τις δικές τους ιδιαιτερότητες, πρώτα απ' όλα την πολύπλοκη και ευμετάβλητη σχέση τους με την παραγωγική και την αναπαραγωγική εργασία.

Εντός της τρέχουσας κρίσης, οι οικονομικές πολιτικές της κάθε χώρας αποφάσισαν ότι οι μετανάστες πρέπει να πληρώσουν στο μεγαλύτερο μέρος του το κόστος της κρίσης: απολύσεις, περιορισμός της κοινωνικής πρόνοιας, κάθε μέρα όλο και πιο βίαιες –και λιγότερο ρυθμιζόμενες– επαναπροωθήσεις ... Οι εθνικές νομοθεσίες φαίνεται να

υπερισχύουν του παγκόσμιου κινήματος των μεταναστών. Τα σύνορα, που τα εθνικά κράτη ξαναστήνουν χάρη στην κρίση, φαίνεται να υποτάσσουν τις κινήσεις των μεταναστών. Οι ιεραρχίες του χρηματοπιστωτικού τομέα, των διεθνών ανταλλαγών και σχέσεων φαίνεται να είναι και πάλι το μόνο μέτρο κάθε εφικτής κίνησης. Ο ευρωπαϊκός χώρος φαίνεται καταδικασμένος να μην είναι τίποτα περισσότερο από το άθροισμα των εθνικών χώρων.

Ωστόσο, εμάς μας φαίνεται επίσης ότι καμία οικονομική ανάλυση δεν τονίζει επαρκώς πόσο η κρίση είναι, πρώτα απ' όλα, μια πάλη γύρω από τα εσωτερικά και τα εξωτερικά σύνορα του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Δεν έχει σημασία για μας ποιος θα απολαμβάνει τα κέρδη από την παραγωγή αυτοκινήτων στην Ευρώπη ή στον κόσμο. Γνωρίζουμε ότι, όποιος ή όποια κι αν είναι, τα κέρδη δεν θα έρθουν χωρίς την εργασία των χιλιάδων μεταναστών. Εάν τα τοξικά αξιόγραφα είναι η ασθένεια που τόσο πολύ φοβάται και αποκρύπτει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, οι μετανάστες χαρακτηρίζονται ως ιός, πράγμα που αποκαλύπτει την κρίση πειθαρχίας και τάξης του σύγχρονου καπιταλισμού. Η σημερινή κρίση είναι, πρώτα απ' όλα, μια κρίση τάξης [order]. Οι μετανάστες δεν φαίνεται να είναι ποτέ εκεί που τους ζητάνε να είναι, πειθαρχημένοι στη θέση τους, έτοιμοι να κινηθούν εύτακτα όταν οι οικονομικές αναγκαιότητες το απαιτούν. Έχουμε την εντύπωση ότι, σε πείσμα της φαινομενικής εκδίκησης των εθνικών νομοθεσιών, και σε πείσμα των περιορισμών που επιβάλλονται στις παγκόσμιες μετακινήσεις, η κινούμενη εργασία εξακολουθεί να αναδεικνύει ορισμένες κρίσιμες τάσεις της σύγχρονης εργασίας, και ότι οι παγκόσμιες κινήσεις των μεταναστών εξακολουθούν να φέρνουν παντού την αταξία τους.

Από το Καλαί μέσω Λέσβου στο Ντικιλί: Τα Noborder Camps περιοδεύουν

Στο τέλος Ιουνίου πραγματοποιήθηκε Noborder καμπ κοντά στο Καλαί. Ήταν μια σύμπραξη μεταξύ Γάλλων και Βέλγων ακτιβιστών και ομάδων στήριξης των μεταναστών και του Δικτύου No Borders του Ηνωμένου Βασιλείου. Το Καλαί επιλέχθηκε για δύο βασικούς λόγους: έχει σημαντική θέση στην ιστορία, την ανάπτυξη και την άσκηση των ευρωπαϊκών μεταναστευτικών ελέγχων, και από καιρό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για όσους προσπαθούν να πάνε στη Βρετανία. Κυρίως, όμως, είναι και το επίκεντρο της πάλης ανάμεσα σ' εκείνους που ζητούν να κλείσουν τελείως τα σύνορα της ΕΕ για τους μετανάστες, και σ' εκείνους που προσπαθούν να ρίξουν τους φραγμούς ανάμεσα στους ανθρώπους, τα σύνορα που εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία για όλους –και όχι μόνο για τους λίγους προνομιούχους.

Από τις 25 ως τις 31 Αυγούστου, ένα άλλο Noborder καμπ θα πραγματοποιηθεί στη Λέσβο με τρεις βασικούς στόχους. Πρώτον, το καμπ έχει σχεδιαστεί ώστε να δημιουργηθεί ένας χώρος για διεθνή επικοινωνία γύρω από διάφορες εμπειρίες αντίστασης στο συνοριακό καθεστώς της ΕΕ. Για το σκοπό αυτό, έχουν προσκληθεί πρωτοβουλίες παρακολούθησης των συνόρων στην Ουγγαρία και την Ουκρανία, ακτιβιστές από την Τουρκία, καθώς και μέλη ευρωπαϊκών δικτύων με έδρα το Μαρόκο, τη Μαυριτανία και το Μάλι. Δεύτερον, η κατασκήνωση θέλει να ενισχύσει τις τοπικές ομάδες υποστήριξης προσφύγων και μεταναστών σε αυτό το κρίσιμο σημείο ελέγχου της μετανάστευσης. Οι ομάδες αυτές, οι οποίες βοηθούν τους μετανάστες που φθάνουν στη Λέσβο, έχουν καταφέρει πολλά και χρειάζονται περισσότερη πολιτική και υλική υποστήριξη. Τέλος, προετοιμάζονται δράσεις διαμαρτυρίας και παρεμπόδισης των δραστηριοτήτων της ελληνικής ακτοφυλακής και της Frontex. Το να καταγγείλουμε και να παρενοχλήσουμε τους «κυνηγούς και τους δολοφόνους των boatpeople» παραμένει αναγκαίο στοιχείο του αγώνα μας για την ελεύθερη κυκλοφορία και το δικαίωμα διαμονής.

Αμέσως μετά τη διάλυση του καμπ της Λέσβου και λίγα μόνο χιλιόμετρα από εκεί, στην απέναντι όχθη του Αιγαίου, θα στηθεί ένα άλλο Noborder-καμπ στο Ντικιλί της Τουρκίας, όπου είχε ήδη γίνει ένα πρώτο καμπ πέρυσι.

Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση: lesvos09.antira.info

Άγριες Φράουλες: οι μετανάστες και η κρίση στην Αλμερία

Η Αλμερία έχει μετατραπεί σε έρημο τοπίο. Οι μετανάστες περιφέρονται άπρακτοι στους δρόμους του Ροκέτας, του Ελ Εχίδο, της Μοχονέρα, του Λας Νόριας, και ούτω καθεξής. Δεν υπάρχει δουλειά γι' αυτούς. Ή τουλάχιστο για όσους δεν έχουν χαρτιά. Τα θύματα της κατάρρευσης της αγοράς ακινήτων είναι πλέον αμέτρητα. Όταν προσπαθούν να επιστρέψουν στη γεωργία, οι αλλοδαποί με καθεστώς νόμιμης διαμονής έχουν πρόβλημα να βρουν δουλειά στις καλυμμένες με πλαστικό πεδιάδες: είναι πολύ ακριβοί. Οι αγρότες προτιμούν τους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά, οι οποίοι είναι ανυπεράσπιστοι και δεν μιλούν ισπανικά.

Στα εργαστήρια συσκευασίας είναι η σειρά των γυναικών από άλλες χώρες, οι οποίες, μετά από αρκετά χρόνια πιστής υπηρεσίας, χάνουν το δικαίωμα στην εργασία. Η έναρξη της περιόδου συγκομιδής που φτάνει τώρα στο τέλος της ήταν πολύ δύσκολη γι' αυτές. Πολλές γυναίκες έχασαν την προύπηρεσία τους. Και αυτό διότι δεν ήξεραν πότε έπρεπε να προσφύγουν στα δικαστήρια για την επίλυση της διαφοράς, και έτσι βρέθηκαν στο δρόμο.

Η Άννα Μέντου ζει στη Μοχονέρα και εργάστηκε στην Costa de Almeria από το 2002. Το 2007 πέρασε μια δύσκολη εγκυμοσύνη. Πήρε την άδεια μητρότητας που δικαιούνταν και, όταν επέστρεψε στον εργοδότη της, ο υπεύθυνος προσωπικού της είπε ότι «αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει δουλειά». Κουρασμένη να επαναλαμβάνει τα ίδια και τα ίδια, και βλέποντας ότι η συνάδελφος που την αντικατέστησε συνεχίζει να δουλεύει, προσέφυγε στο SOC (Sindicato de Obreros del Campo y del Medio Rural, δηλαδή το συνδικάτο των εργατών γης) κατά το τέλος του 2008. Το ζήτημα υποβλήθηκε στη διαίτησία. Επειδή τα δύο μέρη δεν κατέληξαν σε συμφωνία, η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Πρωτοδικείο Εργατικών Διαφορών. Τελικά η Άννα κέρδισε την αγωγή. Άνθρωποι σαν κι αυτήν έρχονται στα γραφεία του SOC στην Αλμερία κάθε μέρα. Όλοι τους εργαζόμενοι με περισσότερα χρόνια προύπηρεσίας στα θερμοκήπια, οι οποίοι απολύονται χωρίς κανένα λόγο και κατά παραβίαση κάθε έννοιας εργατικού δικαίου.

Γενικά μιλώντας, ο ξενόφοβος πολιτικός λόγος έχει μπει για τα καλά μέσα στα κεφάλια των απλών Ισπανών πολιτών: «οι μετανάστες είναι υπεύθυνοι γι' αυτή την κρίση ...». Και οι ενέργειες της διοίκησης, με τη νομαρχία στην πρώτη γραμμή, το δείχνουν κάθε μέρα: οι άδειες παραμονής και εργασίας όσων δεν έχουν πληρώσει αρκετές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης απλούστατα δεν ανανεώνονται. Αυτό σημαίνει ότι εργαζόμενοι που έχουν πληρώσει ασφαλιστικές εισφορές για τρία και τέσσερα χρόνια, γίνονται «αλλοδαποί χωρίς χαρτιά» από τη μια μέρα στην άλλη, λόγω της κρίσης!

Η αστυνομία είναι μονίμως παρούσα στον κεντρικό σταθμό των λεωφορείων και ελέγχει μόνο άτομα έγχρωμα ή με χαρακτηριστικά που μοιάζουν ξένα. Η απέλαση αλλοδαπών

χωρίς χαρτιά, για την ευρωπαϊκή πολιτική, αποτελεί επιταγή, πάνω από όλες τις εθνικές νομοθεσίες.

Στο όνομα αυτής της βαρβαρότητας, η αστυνομική βία υπερισχύει εις βάρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Γιατί τι άλλο γίνεται όταν κάποιος άνθρωπος –πρόσφυγας που προσπαθούν να γλιτώσουν από την πείνα- συλλαμβάνεται κάθε μέρα, κακοποιούνται, ρίχνονται στη φυλακή και απελαύνονται χωρίς ποτέ να προσαχθούν ενώπιον ενός δικαστή, χωρίς να τους υπερασπιστεί δικηγόρος; Τι άλλο γίνεται όταν οι άνθρωποι που έχουν πεταχτεί στο δρόμο από τη γεωργία των θερμοκηπίων και που ζουν σε κατοικίες φτιαγμένες από χαρτόνι και πλαστικό, χωρίς νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα, διαρκώς συνεχώς παρενοχλούνται από την «Guardia Civil»; Ακόμα, με την κρίση έχει γίνει προβληματική η απόλαυση στοιχειωδών οικονομικών δικαιωμάτων. Άτομα που κανονικά δικαιούνταν τέσσερις μήνες επίδομα ανεργίας, τελικά παίρνουν τρεις.

Γύρω από το Ελ Εχίδο, από τον Απρίλιο μέχρι τα τέλη Μαΐου, έγινε πολύς λόγος για κάποιους μυστηριώδεις θανάτους στη μαροκινή κοινότητα. Τέσσερις άνθρωποι πυροβολήθηκαν ή απαγχονίσθηκαν στα χωράφια. Η έρευνα δεν θα φέρει ποτέ κανένα αποτέλεσμα, όπως συνέβη σε κάθε ανάλογη περίπτωση τα τελευταία χρόνια ...

Σε ορισμένες περιοχές της Ανδαλουσίας, όπως στο Χαέν κατά την εποχή συγκομιδής της ελιάς, η επιστροφή των γηγενών Ισπανών στις αγροτικές εργασίες δημιούργησε πολλά προβλήματα. Οι μετανάστες, που ερχόντουσαν για τη συγκομιδή εδώ και αρκετά χρόνια, βρέθηκαν αντιμέτωποι με τους «αφέντες» της περιοχής, πιο απαιτητικούς απ' αυτούς σε ό,τι αφορά τους μισθούς. Κοντά στην Αντεκέρα –στην περιφέρεια της Μάλαγα- οι άνθρωποι ήρθαν στα χέρια.

Στην Ουέλβα, οι μετανάστες, οι οποίοι φτάνουν κατά κύματα, δεν βρίσκουν καθόλου δουλειά: οι εργοδότες εξακολουθούν να εισάγουν εργαζόμενους από το Μαρόκο και τη Σενεγάλη, εντείνοντας ακόμα περισσότερο τη σύγχυση μεταξύ κατοίκων και μεταναστών χωρίς χαρτιά. Ενώ ο κόσμος περιμένει να δει πώς θα διαμορφωθεί η επόμενη περίοδος συγκομιδής στην Αλμερία, ο φόβος για το πού οδηγεί αυτή η κρίση έχει αρχίσει να φωλιάζει στην καρδιά ακόμη και των πιο αισιόδοξων.

Spitou Mendy - Συνδικαλιστής - SOC Αλμερία

Κρίση, ως συνήθως: μεταναστεύοντας μέσα κι έξω από την οικιακή σφαίρα ...

Το νοικοκυριό έχει γίνει ένας από τους σημαντικότερους χώρους εργασίας για τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο. Η εργασία φροντίδας έχει διάφορες παραλλαγές: να καθαρίζεις και να κρατάς παιδιά σε ωριαία βάση, να δουλεύεις ως νταντά σε καθημερινή βάση ή να ζεις μαζί με ένα ηλικιωμένο ή αδύναμο άτομο, στηρίζοντάς το σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής. Αν και υπάρχουν νόμιμες πύλες εισόδου σε ορισμένες χώρες, το μερίδιο αυτό της αγοράς εργασίας σε μεγάλο βαθμό βασίζεται στις δραστηριότητες γυναικών που μεταναστεύουν άτυπα, και που χρησιμοποιούν δίκτυα για να οργανώσουν τις δραστηριότητές τους παρακάμπτοντας τη μεταναστευτική πολιτική. Πολλές από αυτές τις οικιακά εργαζόμενες μετανάστριες στηρίζουν οικονομικά τις οικογένειές τους στις χώρες καταγωγής, στέλνοντας εμβάσματα.

Η αμειβόμενη οικιακή εργασία αντιστοιχεί σε έναν συγκεκριμένο έμφυλο καταμερισμό της εργασίας: τη δουλειά φροντίδας την αναθέτουμε σε μετανάστριες για να μπορέσουμε να συνδυάσουμε επάγγελμα, οικογένεια και νοικοκυριό. Γι' αυτό, οι μη μετανάστριες είναι σε θέση να απελευθερωθούν από την αναπαραγωγική και οικιακή εργασία μόνο στο βαθμό που άλλες γυναίκες αμείβονται για να την παράσχουν. Έτσι, δεν είναι μόνο ότι η οικιακή εργασία «εθνικοποιείται»: επιπλέον, οι μετανάστες οι οποίοι προορίζονται για την επιτέλεση δραστηριοτήτων που θεωρούνται ως θηλυκές, «εμφυλοποιούνται» με έναν ειδικό τρόπο. Αυτό οδηγεί στην παραγωγή δύο ανταγωνιστικών στερεοτύπων: εκείνου της χειραφετημένης, σύγχρονης γυναίκας που εργάζεται στον δημόσιο χώρο, και εκείνου της υποτελούς, παραδοσιακής μετανάστριας που είναι προσδεσμένη στο σπίτι.

Ωστόσο, με την κρίση, ακόμη και αυτή η στερεότυπη σχέση επηρεάζεται από ουσιαστικές αλλαγές. Από τη μία, οι μη μετανάστριες που πετάχτηκαν έξω από την αγορά εργασίας μπορεί να αναγκασθούν να στραφούν σε οικιακά επαγγέλματα, και η μείωση του οικογενειακού εισοδήματος ίσως αποτελέσει εμπόδιο στην πιθανή χρησιμοποίηση μεταναστών οικιακών εργατών. Από την άλλη, η μισθωτή οικιακή εργασία αποτελεί και πάλι μια δυνατότητα απασχόλησης και για τις μη μετανάστριες. Όλες οι γυναίκες, μετανάστριες και μη, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εξαναγκάζονται από την κρίση να μεταναστεύουν

Εκτελούνται εργασίες: Κρίση, μετακινούμενη εργασία και νέος συνδικαλισμός στον τομέα των κατασκευών

Είναι γνωστό ότι ο τομέας των κατασκευών θίγεται σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική κρίση, και, καθώς πολλοί μετανάστες –κυρίως ανατολικοευρωπαίοι– δουλεύουν στα εργοτάξια όλης της Ευρώπης, φαίνεται σίγουρο ότι αυτοί θα χάσουν πρώτοι τη δουλειά τους και μάλλον θα φύγουν από τις χώρες υποδοχής. Ωστόσο, στην πραγματικότητα, η εικόνα είναι πιο περίπλοκη.

Είναι γεγονός ότι στην Ισπανία οι κατασκευές, ένας από τους τομείς με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια με χιλιάδες Ρουμάνους και Ουκρανούς εργάτες, κατέρρευσε αμέσως λόγω της κρίσης. Προφανώς πολλοί Ρουμάνοι εργάτες επέστρεψαν, αλλά, καθώς η κρίση έχει ακόμη ισχυρότερες επιπτώσεις στην ίδια τους τη χώρα καταγωγής, κάποιοι αποφάσισαν να μείνουν. Κατά ένα μέρος προσπάθησαν να βρουν άλλες δουλειές στον αγροτικό τομέα, και έτσι ο ανταγωνισμός στον τομέα αυτό αυξήθηκε και οι μισθοί έπεσαν ακόμη περισσότερο τη φετινή περίοδο (αφού η δουλειά στο μάζεμα των φρούτων ήταν ήδη κακοπληρωμένη –βλ. το κείμενο για την Αλμερία). Η «αναμονή» είναι μια κύρια τάση μεταξύ των μεταναστών εργατών, για παράδειγμα από την

διαρκώς μέσα και έξω από την οικιακή σφαίρα. Από πολλές απόψεις, για τις γυναίκες η κρίση αυτή είναι συνηθισμένη, αφού δεν υπάρχει σαφής διάκριση ανάμεσα στο «μέσα» και το «έξω» της αγοράς εργασίας, η οποία, με πολύ πιο βίαιο και καταναγκαστικό τρόπο, επεκτείνεται και μέσα στην οικιακή σφαίρα. Ταυτόχρονα, είναι σαφές ότι η κρίση θα επαναπροσδιορίσει ακόμα μια φορά τη σχέση μεταξύ παραγωγικής και αναπαραγωγικής εργασίας.

Εξάλλου, ακριβώς λόγω της κρίσης, το επίπεδο των μισθών σίγουρα θα πέσει κι άλλο. Πράγματι, η κρίση δεν θα μειώσει τη ζήτηση γυναικείας εργατικής δύναμης για οικιακές υπηρεσίες. Ωστόσο, ο κατά βάση άτυπος χαρακτήρας της οικιακής εργασιακής σχέσης καθιστά πολύ πιο δύσκολη τη διαπραγμάτευση μισθών και ωραρίων, τα οποία συχνά είναι μη συμβατικά και επαφίενται στην απόφαση του συσχετισμού δυνάμεων. Με δεδομένο ότι οι μετανάστριες γίνονται όλο και πιο ευάλωτες από την κρίση –στο βαθμό που αυτή παράγει άμεσα ρατσισμό, στιγματισμό και ποινικοποίηση των μεταναστών– θα αντιμετωπίσουν έναν εκβιασμό ακόμη πιο ισχυρό από πριν. Η μείωση του εργοδοτικού εισοδήματος, με άλλα λόγια, θα επηρεάσει έμμεσα το μισθό των οικιακών εργαζομένων, και οι επιπτώσεις αυτής της τάσης πρέπει να εξετασθούν επίσης σε διεθνική κλίμακα, με δεδομένη την τεράστια σημασία των εμβασμάτων στις χώρες προέλευσης.

Παρά τα προβλήματα αυτά, υπάρχουν κάποια ισχυρά παραδείγματα εργαζομένων στη φροντίδα που οργανώνονται για να γίνουν ορατοί, οι ίδιοι και η δουλειά τους, και να αγωνιστούν για αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και ζωής, όπως το «Kalayaan» στο Λονδίνο, το «Respect» στο Βερολίνο και πολλά άλλα. Μπροστά στην κρίση, το επίδικο αντικείμενο θα είναι η δυνατότητα να βελτιώσουμε και να πολλαπλασιάσουμε αυτές τις διαδικασίες οργάνωσης, γνωρίζοντας ότι όσα συμβαίνουν δεν αφορούν μόνο τις συνθήκες εργασίας, αλλά και την οργάνωση του έμφυλου καταμερισμού της εργασίας σε διεθνή κλίμακα. Το ερώτημα είναι: πώς αναδιοργανώνει η κρίση τη θέση των γυναικών μέσα και έξω από την οικιακή σφαίρα;

Ουκρανία, οι οποίοι δεν θίγονται μόνο στην Ισπανία αλλά και στη Τσεχία ή τη Ρωσία, όπου επίσης αποτελούν τον κύριο όγκο της εργασιακής δύναμης στις κατασκευές. Και, σε αντίθεση με τους μετανάστες από την Πολωνία ή τη Ρουμανία, οι Ουκρανοί συχνά υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς όσον αφορά τις βίζες για την ΕΕ. Καθώς δεν μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, όπως οι πολίτες των νέων κρατών-μελών της ΕΕ, το σκέφτονται πολύ περισσότερο να (μην) βγουν από την «Schengenland». Συχνά μένουν στην ΕΕ και προσπαθούν να επιβιώσουν στις κοινότητές τους ή με ζώντας από τις οικονομίες τους και περιμένοντας να έρθουν νέες ευκαιρίες.

Μερικές ακόμα εντυπώσεις από τη Νορβηγία και τη Γερμανία μπορούν να συμβάλουν σε αυτή τη σύνθετη εικόνα. Και στις δύο χώρες, οι κατασκευές επίσης υπέφεραν λόγω της κρίσης, αλλά όπως είναι επίσης γνωστό, τουλάχιστον στη Δύση, οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν ξεκινήσει προγράμματα οικονομικών κινήτρων, τα οποία αφορούν και τον τομέα των κατασκευών, για παράδειγμα με ανακαινίσεις δημόσιων κτιρίων όπως σχολεία, πανεπιστήμια ... Φυσικά, καθώς αυτές οι κρατικές παρεμβάσεις αντισταθμίζουν εν μέρει την

κατάρρευση των ιδιωτικών επενδύσεων, στις κατασκευές υπάρχει ακόμη ζήτηση για εργασία. Στη Νορβηγία, μερικοί ανατολικοευρωπαίοι εργαζόμενοι έφυγαν, κυρίως άτομα που είχαν έρθει πρόσφατα και χωρίς οικογένειες. Ήρθαν όμως άλλοι, π.χ. από το Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, όπου η κατάσταση είναι χειρότερη, και όχι μόνο οικονομικά. «Οι βρετανικές θέσεις εργασίας στους Βρετανούς εργαζομένους» αποτέλεσε ένα σύνθημα που ακούστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο χρησιμοποιήθηκε εν μέρει από συνδικάτα υπέρ του προστατευτισμού και από εθνικιστικές ομάδες για να ξεκινήσουν μια εκστρατεία στην οποία οι μετανάστες εργαζόμενοι χρησιμεύουν ως εξιλαστήρια θύματα για την κρίση. Μπορούμε όμως να βρούμε και άλλα παραδείγματα, αν κοιτάξουμε και πάλι στον τομέα των κατασκευών στη Νορβηγία. Ήδη το 2004 το συνδικάτο «Byggningsarbeiderforening» στο Όσλο πήρε μια σημαντική απόφαση: διακήρυξε με σαφήνεια ότι είναι ένα συνδικάτο όχι για τους Νορβηγούς εργάτες, αλλά για τους εργάτες που εργάζονται στη Νορβηγία. Από τότε, έχουν εγγραφεί ως μέλη άνθρωποι που μιλούν πολωνικά, ρωσικά, λιθουανικά, λετονικά, βοσνιο-σερβοκρατικά, μολδαβικά-ρουμανικά, γερμανικά, βουλγαρικά και σλοβακικά. Αυτό έχει ζωτική σημασία, γιατί η ανάγκη να έχεις κάποιον που να μιλάει τη μητρική σου γλώσσα

είναι σημαντική σε μια ξένη κοινωνία. Οι εφημερίδες του περιλαμβάνουν σελίδες στα πολωνικά, τα λιθουανικά, τα λετονικά, τα σλοβακικά και τα σερβοκρατικά –αντί να κάνουν ξεχωριστά ενημερωτικά δελτία για τα αλλοδαπά μέλη. Προσπαθούν να αποφύγουν κάθε είδους «φυσικούς» διαχωρισμούς που τείνουν να ξεπροβάλλουν από μόνοι τους, δημιουργώντας έτσι μια κοινή πλατφόρμα για τους Νορβηγούς και ξένους εργάτες –ακόμα και στις πολιτικές τους διεκδικήσεις και καμπάνιες. Έχουν ξοδέψει τεράστια ενέργεια για να ενημερώσουν τους ξένους συναδέλφους τους για τα δικαιώματα που έχουν ως εργάτες στη Νορβηγία. Και οι μετανάστες εργαζόμενοι έχουν ανταποκριθεί δεόντως: χιλιάδες έχουν οργανωθεί σε συνδικάτα και ήδη πάνω από το ένα τρίτο των μελών του Byggningsarbeiderforening στο Όσλο είναι Πολωνοί. Ίσως αυτό να είναι ένα από τα λίγα θετικά παραδείγματα στην Ευρώπη, αλλά τουλάχιστον διατηρεί ζωντανή την ιδέα ότι «ένας άλλος κόσμος στο εργατικό κίνημα είναι εφικτός» –μια ιδέα ακόμα πιο σημαντική σε περιόδους κρίσης!

Περισσότερες πληροφορίες για το συνδικάτο στο Όσλο: www.constructionworker.no

«Ξέρεις κάτι; Του χρόνου πάω Αμερική!»

Οι μετανάστες και η κρίση στο μηχανολογικό τομέα: η περίπτωση της περιφέρειας Suzzara (Mantua - Ιταλία)

Η κρίση έχει χτυπήσει σκληρά και στη νότια ζώνη της πόλης της Μάντουα, μια κατά βάση γεωργική περιοχή στο κέντρο της λεκάνης του ποταμού Πάδου, όπου μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο αναπτύχθηκε μια σημαντική βιομηχανική ζώνη. Ο μηχανολογικός τομέας, με επικεφαλής το εργοστάσιο «Inveco» (που ανήκει στην εταιρία FIAT), δημιούργησε χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας τα τελευταία δέκα χρόνια, τόσο με την ίδρυση νέων εγκαταστάσεων όσο και με τη διεύρυνση των ήδη υφιστάμενων.

Εάν, από τη μία, η κρίση επηρεάζει κάθε κατανομή των εργατών στο εσωτερικό των επιχειρήσεων, από την άλλη οι μετανάστες είναι οι πρώτοι που χιτώνονται από μέτρα «πρίν πλεονάζοντος προσωπικού» τύπου cassa integrazione [Ταμείο επανένταξης]: «Είμαστε 45 απολυμένοι, 35 μετανάστες, όλοι με συμβάσεις αορίστου χρόνου». Το χειρότερο είναι ότι δεν θα ανανεωθεί σχεδόν καμία από τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου –που οι περισσότερες είναι από γραφεία προσωρινής εργασίας. Στο βαθμό που οι συμβάσεις αυτές αφορούν κυρίως μετανάστες (ή εργαζόμενους από τη Νότια Ιταλία), φαίνεται ότι οι ανειδίκευτοι μετανάστες καταλαμβάνουν τις ανειδίκευτες θέσεις στο εσωτερικό της ιεραρχίας. Με άλλα λόγια, χάρη στη σύνδεση της άδειας διαμονής με τη σύμβαση εργασίας, που καθιέρωσε ο νόμος Μπόσι-Φίνι, και χάρη στο ρόλο των γραφείων προσωρινής εργασίας, το μεγάλο εργοστάσιο παράγει μια βαθιά διάσπαση της ίδιας της εργασίας: «τα αφεντικά μάς είπαν ότι θα είχαν ανανεώσει τις συμβάσεις μας, αν δεχόμασταν νυχτερινές βάρδιες και υπερωρίες. Οστόσο, εγώ δεν το πιστέυω αυτό, αφού τόσο πολλοί συνάδελφοί απολύθηκαν!». Γι' αυτό, η υποχρέωση να έχεις δουλειά για να έχεις άδεια διαμονής, υπήρξε αντικείμενο εκμετάλλευσης για να «βελτιστοποιηθεί» η προσφορά εργατικής δύναμης όποτε ήταν αναγκαίο. Αντίθετα, με την κρίση, εργάτες διώχνονται από το εργοστάσιο είτε με απόλυση, είτε με λήξη των συμβάσεων εργασίας τους, έστω και αν τυπικά δεν απολύονται.

Οι μετανάστες που είναι συνδικαλισμένοι και δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της RSU (αντιπροσωπείας των εργαζομένων στο εσωτερικό των εργοστασίων), εξηγούν ξεκάθαρα ότι, σε αυτή την κρίση, το συνδικάτο

«προστατεύει» τους εργαζόμενους με σύμβαση αορίστου χρόνου, χωρίς να λαμβάνει υπόψη ότι η σημερινή οργάνωση της εργασίας βασίζεται στην ιεράρχηση της εργατικής δύναμης και στην πρόσληψη προσωρινών εργαζομένων ανάλογα με την υφή της παραγωγής. Η λογική διάσπασης που προκύπτει από τα λόγια ορισμένων μεταναστών («δεν ξέρω γιατί αφήνουν κι άλλους ανθρώπους να έρθουν στην Ιταλία, αφού δεν έχουμε αρκετή εργασία») τροφοδοτείται από τα ίδια τα συνδικάτα, στο μέτρο που συμβάλλουν στον κατακερματισμό των εργαζομένων και την απομόνωση όσων, στο εσωτερικό της RSU, προσπαθούν να αλλάξουν ένα συνδικάτο που απομακρύνεται όλο και περισσότερο από την πραγματικότητα της οργάνωσης της εργασίας.

Αν δούμε την υποκειμενική απάντηση που δίνουν στην κρίση οι μετανάστες, κάποιον από αυτούς στρέφονται προς άλλες χώρες. «Να πάμε Αμερική»: το όραμα της επιτυχημένης μετανάστευσης επανέρχεται κατά τη στιγμή της κρίσης ενός φαινομενικά σταθεροποιημένου μεταναστευτικού σχεδίου. Ωστόσο, ο αμερικανικός μύθος χάνει την ισχύ του μπροστά στις επιλεκτικές απολύσεις, το θεσμοποιημένο ρατσισμό και, πάνω απ' όλα, μπροστά σε όλα όσα έχουν ήδη υλοποιήσει οι μετανάστες στη ζωή τους στη Σουτζάρα. Πραγματικά, το ένα τέταρτο των μεταναστών που ζουν εκεί έχουν αγοράσει σπίτι, τώρα ξεπληρώνουν τα ενυπόθηκα δάνεια, ενώ τα παιδιά τους πηγαίνουν σχολείο. Η περιοχή αυτή έχει γίνει θέατρο οικογενειακής μετανάστευσης, της οποίας οι πρωταγωνιστές είναι σταθερά εγκατεστημένοι και έτοιμοι να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Αν η λογική της κυβέρνησης προϋποθέτει μια εργατική δύναμη διαθέσιμη που να γίνεται δεκτή μόνο ανάλογα με τις ανάγκες της παραγωγής, ωστόσο οι μετανάστριες και οι μετανάστες απλά θέλουν να μείνουν. Ακριβώς στη Σουτζάρα, εδώ και λίγους μήνες, γεννήθηκε ένα αυτόνομο συντονιστικό των μεταναστών. Σε σύντομο χρονικό διάστημα, το συντονιστικό κινητοποίησε διακόσιους μετανάστες για να συμμετάσχουν στην εθνική μεταναστευτική και αντιρατσιστική πορεία που έγινε στο Μιλάνο στις 23 Μαΐου, στο πλαίσιο μιας καμπάνιας με σύνθημα «Πάρε θέση» (www.dachepartestare.org). Ενάντια στην πολιτική ποινικοποίησης και απελάσεων που επιστρατεύει η κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει την κρίση, ενάντια στο θεσμοποιημένο ρατσισμό του λεγόμενου «pacchetto sicurezza» (πακέτο ασφάλειας) που μόλις ψήφισε το Ιταλικό Κοινοβούλιο, οι μετανάστες είναι έτοιμοι να απαντήσουν: είμαστε εδώ, μένουμε εδώ, αγωνιζόμαστε εδώ!

Χρονικά από την κρίση

Αντιμέτωπες με την παγκόσμια οικονομική κρίση, όλες οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη και εκτός Ευρώπης, σε αμερικανικές και ασιατικές χώρες, καθιερώνουν πολιτικές που έχουν ως στόχο να απαλλάξουν τις εθνικές αγορές εργασίας από «πλεονάζοντες» μετανάστες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θεσπίζουν πολιτικές «εθελούσιου» επαναπατρισμού, σε άλλες θέτουν πιο αυστηρούς κανόνες για τις βίζες και αυξάνουν τη διάρκεια της κράτησης. Επίσης, τα μέτρα του «εθελούσιου» επαναπατρισμού αποκρύπτουν τη νέα τάση αύξησης των απελάσεων. Επιπλέον, η κρίση αυξάνει την ανεργία για το σύνολο των εργαζομένων και στρέφει μετανάστες και ντόπιους τον ένα εναντίον του άλλου. Κάποιοι νέοι νόμοι ευνοούν τον ρατσισμό, στιγματίζοντας τους μετανάστες ως εγκληματίες.

Παρακάτω ακολουθεί μια συλλογή από αποσπάσματα σχετικά με την κρίση και τη μετανάστευση. Στόχος του χρονικού αυτού δεν είναι να δείξει ότι οι μετανάστες είναι στόχοι ή θύματα όλο και πιο κατασταλτικών πολιτικών. Αντίθετα, μας επιτρέπει να τονίσουμε τη δομική σημασία των μεταναστών για την κατανόηση της κρίσης. Όλα τα γεγονότα που περιγράφονται στη συνέχεια παρήγαγαν αντίστοιχες πολιτικές απαντήσεις από τη μεριά των μεταναστών. Ενώ η πλειοψηφία των ερμηνειών της κρίσης ξεκινούν από τη χρηματοπιστωτική διάσταση, αυτό που προτείνουμε εδώ είναι να αναποδογυρίσουμε την κρίση, δηλαδή να τη δούμε από την προοπτική των μεταναστών.

Ρουμανία

Η κρίση φέρνει άνοδο του ρατσισμού. Τον περασμένο Δεκέμβριο, κάποιοι κινεζοί οικοδόμοι απολύθηκαν και οι συνάδελφοί τους έκαναν καθιστική διαμαρτυρία στην κινεζική πρεσβεία. Η αγορά εργασίας αλλάζει: από τη μία, η κρίση φαίνεται να μειώνει την ανάγκη για μετανάστες μακράς διάρκειας. Από την άλλη, περιορίζει την «ελεύθερη εργασία», όπως στην περίπτωση μεταναστών από το Μπαγκλαντές που ήταν «φυλακισμένοι» σε κατοικίες εργοστασίου ένδυσης.

Ισπανία

Το ποσοστό ανεργίας αυξάνεται, και ο ρατσισμός αυξάνεται επίσης. Το ποσοστό ανεργίας έχει ήδη ξεπεράσει το 31% και πλήττει κυρίως τους μετανάστες, αφού μεγάλο μέρος των βορειοαφρικανών εργαζομένων απασχολούνταν στους τομείς που πλήττονται περισσότερο από την κρίση: τις κατασκευές και τις υπηρεσίες.

Γαλλία

Τα οικονομικά προβλήματα πυροδοτούν το ρατσισμό, αλλά και διαμαρτυρίες. Ένα κτίριο που ανήκει σε συνδικάτο, κατειλημμένο επί μήνες από «sans-papiers» επειδή το συνδικάτο δεν τους εκπροσωπούσε, πρόσφατα εκκενώθηκε από την αστυνομία. Ο νόμος ακόμα είναι κάπως «ευνοϊκός» για τους παράνομους μετανάστες όποτε προσφεύγουν στα δικαστήρια για οικονομικά ή άλλα εργασιακά θέματα. Ωστόσο, σε καιρό κρίσης οι δικαστικές αποφάσεις για απελάσεις πολλαπλασιάζονται.

Γερμανία

Κάποιες χιλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες, που τους είχε δοθεί δοκιμαστική άδεια διαμονής για 2 χρόνια μετά την «καμπάνια για το δικαίωμα διαμονής» του 2006/7, τώρα υπάρχει κίνδυνος να επιστρέψουν σε επισφαλές καθεστώς ή και να απελαθούν αν δεν καταφέρουν να αποδείξουν ότι έχουν δικό τους εισόδημα μέχρι το Δεκέμβριο. Τι δουλειές όμως να βρουν σε καιρούς κρίσης; Εν τω μεταξύ το Verdi, το συνδικάτο των υπηρεσιών, συμπαραστάθηκε σε μια οικιακή εργάτρια η οποία τελικά κέρδισε μια μισθολογική αγωγή –ας ελπίσουμε ότι η υπόθεση αυτή θα αποτελέσει οδηγό για το μέλλον.

Ουγγαρία

Πολλές επιχειρήσεις βρίσκονται σε πτώχευση, ενώ ο ρατσισμός και το μίσος απέναντι στους τσιγγάνους χρησιμοποιούνται για να διαιρούν τον κόσμο. Στις 16 Μαΐου στη Βουδαπέστη έγινε διαδήλωση με 3000 Ρομά και ντόπιους. Επίσης αναπτύχθηκε ένας αγώνας τεχνιτών που εργάζονταν στην κατασκευή μιας γέφυρας ενάντια στους υπεργολάβους και τα γραφεία προσωρινής εργασίας ώστε να τους καταβληθούν οι μισθοί τους είτε από το κράτος είτε από τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Ιταλία

Η κυβέρνηση διαιρεί την εργατική τάξη, εμφανίζοντας τους μετανάστες ως αιτία της κρίσης. Νέοι νόμοι επιδεινώνουν την κατάσταση: η κυβέρνηση προσπαθεί να πετάξει τους μετανάστες έξω από την αγορά εργασίας προωθώντας τις απελάσεις και αυξάνοντας τη διάρκεια της κράτησης. Όλα αυτά η κρίση τα έκανε ακόμα χειρότερα: κυρίως στη Βόρεια και τη Βορειοανατολική Ιταλία, οι μετανάστες εργαζόμενοι είναι οι πρώτοι που θα

απολυθούν, σε αρκετές περιπτώσεις με την υποστήριξη ντόπιων εργαζομένων και συνδικάτων.

Ηνωμένες Πολιτείες

Οι οικονομικές κρίσεις διευρύνουν το χάσμα μεταξύ παράνομων μεταναστών και Αμερικανών στην αγορά εργασίας. Όσοι έχασαν τη δουλειά τους στρέφονται για βοήθεια προς την κυβέρνηση, αλλά οι μετανάστες χωρίς χαρτιά δεν δικαιούνται κρατική στήριξη. Παρά τις αυξανόμενες πιέσεις, πολλοί παράνομοι μετανάστες αντιστέκονται στην ιδέα να φύγουν από τη χώρα. Καθώς η ύφεση βαθαίνει, οι παράνομοι μετανάστες αγκιστρώνονται σε χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας, συχνά εργάζονται περισσότερες ώρες για λιγότερα χρήματα και δέχονται όποια δουλειά βρουν, ασχέτως συνθηκών.

Ουκρανία

Οικοδόμοι και άλλοι εργάτες επέστρεψαν από τη Ρωσία κατά τη διάρκεια του χειμώνα σε μεγαλύτερους αριθμούς από ό,τι πέρυσι. Αυτή τη φορά, όμως, ίσως δυσκολευθούν να έρθουν και πάλι, επειδή η δουλειά λιγοστεύει. Λόγω της κρίσης, πολλές επιχειρήσεις δεν πληρώνουν τους εργαζομένους τους. Ακόμη χειρότερη είναι η κατάσταση στα ορυχεία της Ανατολικής Ουκρανίας.

Μαλαισία

Στη Μαλαισία, το ένα τέταρτο των θέσεων εργασίας καλύπτεται από μετανάστες, οι οποίοι τώρα πέφτουν θύματα της κρίσης. Εργοστάσια κλείνουν ή δουλεύουν κατά το ήμισυ. Τα κέντρα ανεύρεσης εργασίας δεν έχουν δουλειά, δεν καταβάλλουν μισθούς τους τελευταίους μήνες και η Υπηρεσία Μετανάστευσης απειλεί με κράτηση όσους μετανάστες προκαλούν προβλήματα.

Ρωσία

Η αύξουσα ανεργία των μεταναστών από την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, το Ουζμπεκιστάν, το Τατζικιστάν που εργάζονταν στη Ρωσία, σε εργοτάξια ή εργοστάσια, μείωσε τα μετρητά που έστελναν στους δικούς τους στις πατρίδες τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα μετρητά αυτά ισοδυναμούσαν σχεδόν με το 50% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Έτσι, οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης είναι αισθητές χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά.

Ηνωμένο Βασίλειο

Μετανάστες εργάτες απειλούνται όλο και περισσότερο με ελέγχους και εφόδους της Αστυνομίας Μετανάστευσης στους χώρους εργασίας, οι οποίοι συχνά καταλήγουν σε απέλαση για όσους δεν έχουν χαρτιά ή σε απόλυση για όσους έχουν, ιδίως σε περίπτωση που είναι ενεργοί σε συνδικάτα. Πρόσφατα, παρά τη διφορούμενη θέση των συνδικάτων, τα οποία αρνήθηκαν να στηρίξουν τους μετανάστες εργάτες που είχαν παράνομα απολυθεί από εταιρείες καθαρισμού στο Λονδίνο, οι μετανάστες αγωνίζονται μόνοι τους πάζοντας πολιτικούς και προοδευτικούς συνδικαλιστές να πάρουν το μέρος τους. Αντιδρώντας στην πρόσφατη μαζική έφοδο της αστυνομίας στο Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών στο Λονδίνο, την οποία ακολούθησε συνοπτική απέλαση Λατινοαμερικανών καθαριστών, φοιτητές, διδάσκοντες και συνδικαλιστές κατέλαβαν τη σχολή σε ένδειξη αλληλεγγύης με τους συναδέλφους τους και διαμαρτυρήθηκαν ενάντια στη διείσδυση των μεταναστευτικών ελέγχων σε δημόσια ιδρύματα.